

Galatia Kazantzaki: Αμαρτωλό / Rozpustnica

Galatia Kazantzaki: Rozpustnica

W Smyrnie Lela, Iro w Salonikach,
dawno temu w Volos Katinica...
Teraz w Kamena Vourla mówią na mnie Niki...

Gdzie moje miejsce w świecie? Kim są moi bliscy?
Nie wiem za cholere!
Moim domem, krajem, obskurne burdele...

Jakby niewinne moje dzieciństwo nie było,
to jest bez znaczenia, wyblakłe wspomnienia,
a moja pamięć wielką pustą skrzynią!

Dziś jest gorsze od wczoraj
a jutro od dzisiaj...
Całowania ust obcych, z obcych ust przekleństwa,
i wiecznie ścigająca brutalna policja...

Burdy w podłych spelunach, pijaństwa po świty,
choroby, a więc Syngros, od tych chorób szpital,
i 606 szpryca.
Gnijąca belka z przegniłego wraku,
całe to moje istnienie do kitu...

O, społeczności! Z głębi mojego piekła do ciebie krzyczę:
Jestem twoim wiernym z tą moją gębą rozpustnicy odbiciem!

(tł. Ela Binswanger)

*

Galatia Kazantzaki: Grzesznica

Tam, w Smyrnie, Melpo,
Hero w Tessalonice,
w Volosie niegdyś byłam Katinicą.
A teraz, w Vurla, mówią do mnie Lela.
Moja rodzinna ziemia? Moi bliscy?

Jeśli wiem, niech mnie kaci!
Domem, ojczyzną, były mi burdele.
Nawet moje dziecinne, cierpkie lata,
to mętne już, zatarte malowidło:
pustą szkatułą są moje wspomnienia.
Dzisiaj gorsze niż wczoraj, po nim jutro
gorsze niż dzisiaj - i tak w nieskończoność.
Pocałunki nieznananych ust, przekleństwa,
wrzask policjantów, co mnie wywlekają,
orgie, kłotnie do świtu,
choroby, szpital Singru,
szczepionka 606.
Z tonącego okrętu zgniłe drewno!
Całe to życie - do chrzanu!
Lecz z głębi swego piekła tobie krzyczę:
Obrazem twoim jestem, społeczeństwo! Mam twe rysy!

*(tł. Janusz Strasburger, z: "Poeci Nowej Grecji", wybrał, przełożył, wstępem i komentarzami opatrzył
Janusz Strasburger, wyd. Czytelnik, Warszawa 1987, wyd. II uzupełnione, wyd I w 1972)*

*

Γαλάτεια Καζαντζάκη, Αμαρτωλό

Στη Σμύρνη Λέλα, Ηρώ στη Σαλονίκη,
στο Βόλο Κατινίτσα έναν καιρό...
Τώρα στα Βούρλα με φωνάζουν Νίκη...

Ο τόπος μου ποιός ήταν; Ποιοί οι δικοί μου;
Αν ξέρω, ανάθεμά με!
Σπίτι, πατρίδα μου έχω τα μπορντέλα...

'Ως κι οι αθώοι χρόνοι οι παιδικοί μου
θολές σβησμένες ζωγραφιές
κι είναι αδειανό σεντούκι η θύμησή μου!

Το σήμερα χειρότερο απ' το χτες
και τ' αύριο απ'το σήμερα θε να 'ναι...
Φιλιά από στόματα άγνωστα, βρισές
κι οι πολισμάνοι να με τραβούν...

Γλέντια, καβγάδες ως να φέξει,

αρρώστιες, αμφιθέατρο του Συγγρού
κι ενέσεις 606.

Πνιγμένου караβιού σάπιο σανίδι
όλη η ζωή μου του χαμού...

Μ' από την κόλασή μου στο φωνάζω:
εικόνα σου είμαι, κοινωνία, και σου μοιάζω.

wiersz z roku 1931

*

@tłumaczenie: imię Iro (lub Hero(s), znaczy "bohater", "Iroida" to "bohaterka", więc jest to skrót tego imienia); Lela być może pochodzi z hebrajskiego/arabskiego i znaczy "noc" ("Lejla")

Saloniki, hist. Tesalonika - miasto w północnej Grecji, nad Zatoką Salonicką;

Saloniki (gr. Θεσσαλονίκη, Tesaloniki),

hist. Tesalonika (gr. Θεσσαλονίκη, Thessalonikē, łac. Egnatia, tur. Selanik, w kontekście cs. Солунь) - miasto w północnej Grecji, nad Zatoką Salonicką (Morze Egejskie); przyjęta zwyczajowo i historycznie, zniekształcona (skażona) polska nazwa to Saloniki z gr. η Θεσσαλονίκη (Tesaloniki), natomiast w języku greckim oryginalną nazwą pozostaje Θεσσαλονίκη (w liczbie pojedynczej rodzaju żeńskiego), jako utworzona od imienia macedońskiej Tessaloniki; w starożytności przyjęta w fonetycznej postaci Thessalonike.

Volos - Wolos (gr. Βόλος, starożytne Jolkos) - miasto w Grecji, w administracji zdecentralizowanej Tesalia-Grecja Środkowa, w regionie Tesalia, w jednostce regionalnej Magnezja, położone nad zatoką Morza Egejskiego; miasto leży na terenie ruin starożytnych miast Demetrias, Pagasae i Jolkos. W swojej historii miasto często przechodziło z rąk do rąk, wchodząc m.in. w skład Wielkiej Serbii cara Stefana Urosza IV Duszana, Bizancjum oraz Imperium osmańskiego. W 1881 miasto włączono do młodego państwa greckiego i od tego okresu datuje się jego błyskawiczny rozwój.

Kamena Vourla - Kamena Wurla (gr. Καμένα Βούρλα) - miejscowość w Grecji, w administracji zdecentralizowanej Tesalia-Grecja Środkowa, w regionie Grecja Środkowa, w jednostce regionalnej Ftiotyda.

αμφιθέατρο του Συγγρού - Amfiteatr Szpitala A. Syggros (część teoretyczna) i Anatomii Szkoły Medycznej w Atenach (część praktyczna)

Szpital Chorób Wenerycznych i Skórnych im. Andreasa Syngrosa został zbudowany w 1910 przez wdowę po tytułowym bankierze, a w 1921 został przekazany państwu greckiemu; szpital, jak na swoje czasy pionierski, zapewniał bezpłatne leczenie mężczyznom i kobietom cierpiącym na choroby weneryczne oraz kształcił poszukujących wiedzy naukowej; szpital jest finansowany głównie z dużego pakietu akcji Narodowego Banku Grecji, szpital w dalszym ciągu pokrywa potrzeby medyczne pacjentów cierpiących na choroby przenoszone drogą płciową i choroby skóry.

κι ενέσεις 606 - zastrzyk 606 to być może skrót-hasło szczepionki jako takiej? Szczepionkom nadaje się numery. W 1937* amerykański lekarz Max Theiler, specjalista w zakresie chorób tropikalnych, bakteriolog i epidemiolog pochodzący z Afryki Południowej, opracował szczepionkę przeciwko żółtej febrze. Wcześniej w 1927 jako pracownik w Harvard Medical School w Bostonie udowodnił, że żółta

febra jest wywoływana przez wirusa. Szczepionka Theilera podczas II wojny światowej uratowała życie milionom żołnierzy. Za odkrycia dotyczące żółtej febry i jej zwalczania Max Theiler został uhonorowany Nagrodą Nobla w roku 1951. *wiersz jest z roku 1931